

11. SINIF TARİH DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · ÖĞRENCİ KÂĞIDI

Senaryo 4 · Kitapçık B · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

ADI SOYADI

SINIFI / NO

PUAN

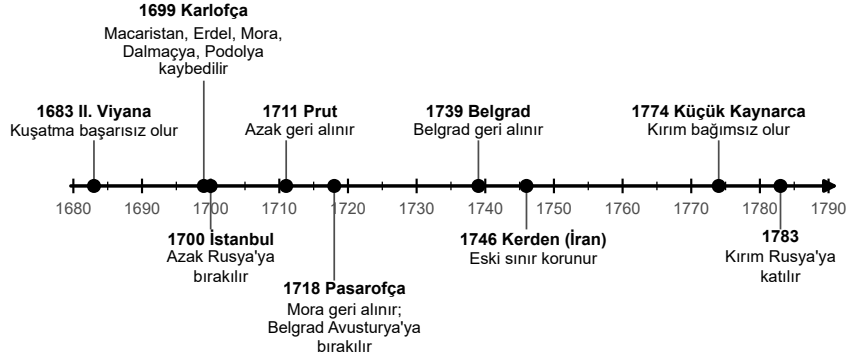
Açıklama: Bu sınav 6 sorudan oluşmaktadır. Süre 40 dakikadır. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Cevaplarınızı ilgili alana, işlemlerinizi ve gerekçelerinizi göstererek yazınız.

- TAR.11.1.1 Osmanlı Devleti'nin 1683-1789 yılları arasındaki siyasi ve askerî mücadelelerini sonuçları açısından değerlendirebilme
- TAR.11.1.2 Lale Devri'nde Osmanlı devlet ve toplum hayatında meydana gelen değişimi tarihsel bağlamı içerisinde yorumlayabilme
- TAR.11.1.3 1755 Lizbon ve 1766 İstanbul depremlerini ortaya çıkardığı etkiler bakımından karşılaştırabilme

1.

20 puan

Zaman çizelgesinde 1683-1789 yılları arasındaki bazı savaş ve antlaşmalar ile toprakla ilgili sonuçları verilmiştir. Burak, çizelgeyi inceledikten sonra “Osmanlı Devleti bu dönemde sürekli toprak kaybetmiştir.” demiştir.

a) Burak'ın yargısını çizelgeden en az iki kanıt kullanarak değerlendiriniz.

(14 p)

b) Çizelgedeki gelişmeleri dikkate alarak bu dönemde Osmanlı dış politikasında ortaya çıkan bir değişimi gerekçesiyle açıklayınız.

(6 p)

2.

15 puan

Aşağıda kurgusal bir donanma kâtibinin 1770 yılına ait notu verilmiştir:

“Rus donanması Baltık Denizi’nden yola çıkıp Avrupa’nın çevresini dolaşarak Akdeniz’e girdi. Çeşme limanına sığınan donanmamız bir gece baskınıyla yakıldı. Artık Akdeniz’de de Rus gemileriyle karşı karşıyayız.”

a) Çeşme baskınının Osmanlı Devleti açısından askerî sonucunu açıklayınız.

(4 p)

b) Bu yenilginin Osmanlı Devleti’ni yönelttiği bir askerî düzenlemeyi yazarak yenilgiyle ilişkisini açıklayınız.

(7 p)

c) Rus donanmasının Baltık’tan Akdeniz’e ulaşabilmesinin Osmanlı Devleti’nin güvenliği bakımından ne anlama geldiğini değerlendiriniz.

(4 p)

3.

15 puan

Aşağıda Lale Devri’nde yaşamış iki kurgusal kişinin sözleri verilmiştir:

Saray çevresinden bir şair: “Kâğıthane’de yeni köşkler yapıldı; lale bahçelerinde şiirler okunuyor, akşamları helva sohbetleri düzenleniyor.”

Galata’da bir hamal: “Ekmek pahalandı, vergiler arttı. Köşklerdeki eğlencelerden bize düşen bir şey yok. Üstelik İran cephesinden kötü haberler geliyor.”

a) İki kişinin sözlerinden yararlanarak Lale Devri’ndeki değişimin toplumun hangi kesimiyle sınırlı kaldığını yorumlayınız.

(7 p)

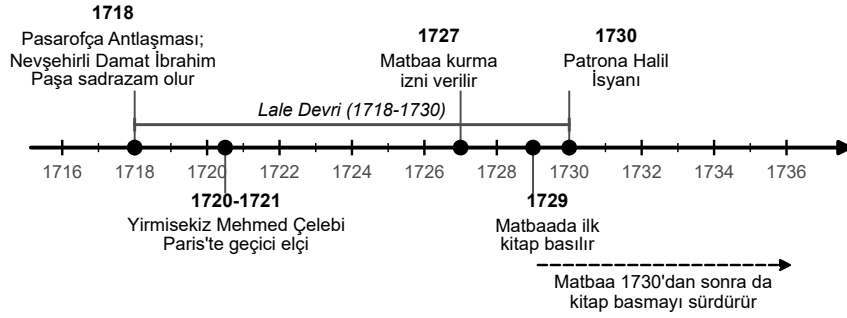
b) Sözlerdeki bilgileri 1730 Patrona Halil İsyanı’nın nedenleriyle ilişkilendiriniz.

(8 p)

4.

20 puan

Zaman çizelgesinde Lale Devri'ne ait bazı gelişmeler verilmiştir.

a) Çizelgeden yararlanarak Lale Devri'nin başlamasını ve sona ermesini sağlayan siyasi gelişmeleri açıklayınız. (9 p)

b) Ömer, "Lale Devri'nde başlayan yenilikler 1730'da tamamen ortadan kalkmıştır." diyor. Bu yargıyı çizelgeden ve bildiklerinizden yararlanarak değerlendiriniz. (11 p)

5.

15 puan

Zeynep'in hazırladığı bilgi kartları:

Lizbon: Deprem sonrası yeniden yapım Pombal Markisi'nin önderliğinde yürütüldü. Yıkılan şehir merkezi geniş ve düz caddelerle planlı biçimde yeniden kuruldu. Binalarda "gaiola" adı verilen, duvarların içine yerleştirilen ahşap iskelet tekniği kullanıldı.

İstanbul: III. Mustafa döneminde hasar gören cami, saray, sur ve çarşılar onarıldı. Büyük ölçüde yıkılan Fatih Camii yeniden yapıldı.

a) Gaiola tekniğinin hangi amaçla kullanıldığını açıklayınız. (5 p)

b) İki şehirde deprem sonrasında yapılan yeniden yapım çalışmalarını bir benzerlik ve bir farklılık yönünden karşılaştırınız. (10 p)

6.

15 puan

Lizbon: Depremden sonra yönetim, ülkedeki kilise bölgelerine soru listeleri gönderdi. Rahiplerden sarsıntının ne kadar sürdüğü, kaç artçı sarsıntı olduğu, denizin ve kuyuların nasıl davrandığı, hangi binaların yıkıldığı gibi sorulara cevap vermeleri istendi.

İstanbul: Depremden sonra hasar gören yapıların durumu ve onarım giderleri devlet ve vakıf kayıtlarına geçirildi. Bugün araştırmacılar bu kayıtları, depremin şehrin hangi bölgelerinde ne kadar hasar verdiğini anlamak için kullanmaktadır.

a) Lizbon'da soru listesi gönderilmesinin bilimsel önemini açıklayınız.

(7 p)

b) İki şehirde tutulan kayıtları amaçları ve bugünkü bilimsel değerleri bakımından karşılaştırınız.

(8 p)
